

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 396/2013

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β')**

Συνεδρίαση της 18^{ης} Νοεμβρίου 2013

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Χριστόδουλος Μπότσιος, Θεόδωρος Ψυχογιός, Ευγενία Βελώνη, Δημήτριος Χανής, Αικατερίνη Γρηγορίου, Ελένη Σβολοπούλου, Κων/να Χριστοπούλου.

Εισηγητές: Χριστόδουλος Μπότσιος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, Ξανθή Μπασάκου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθ. 3337.7.5/01/13/25-10-2013 όπως συμπληρώθηκε με το 3337.5.5/02/13/29-10-2013 έγγραφο της Δ/νσης Θαλασσίων Συγκοινωνιών ΥΝΑ με θέμα «Τροποποίηση δρομολογίων Ε/Γ-Ο/Γ πλοίου, που έχει δρομολογηθεί με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου τετάρτου του ν. 2932/2001 όπως ισχύει».

Περίληψη ερωτήματος: *Εάν είναι δυνατή η μεταβολή δρομολογίων σε πλοίο που έχει δρομολογηθεί με τη διαδικασία της παραγράφου 5 του άρθρου τέταρτου του ν. 2932/2001, όπως ισχύει, σε συγκεκριμένη γραμμή ή γραμμές για ένα έτος, με τρόπο τέτοιο ώστε παράλληλα με την εκτέλεση των δρομολογίων του στη γραμμή ή τις γραμμές αυτές, να εκτελεί δρομολόγια και σε άλλη γραμμή ή γραμμές για την/τις οποία/ες έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμες δηλώσεις δρομολόγησης (τακτική δρομολόγηση) από άλλες πλοιοκτήτριες εταιρείες.*

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β΄) γνωμοδότησε ως εξής:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

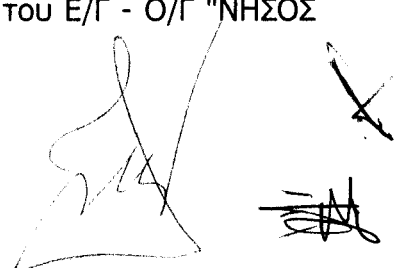
Το εν θέματι ερώτημα υποβλήθηκε από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου, υπό το πλέγμα των κατωτέρω παρατιθεμένων διατάξεων των άρθρων τρίτου, τέταρτου και έκτου, παρ. 2 του ν. 2932/2001, στο περιεχόμενο των οποίων γίνεται αναφορά στο έγγραφο του Υπουργού.

Επακολούθησε το υπ' αριθμ. πρωτ. 3337.5.5/02/13/29-10-2013 έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας, υπογραφόμενο από τον Διευθυντή αυτής, με το οποίο δίδεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Την 04-04-2013 υπεβλήθη δήλωση δρομολόγησης της εταιρείας «ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΝ ΛΑΙΝΣ», για ετήσια δρομολόγηση του υπό την πλοιοκτησία της Ε/Γ-Ο/Γ «ΝΗΣΟΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ» Ν.Π.10280 στις γραμμές ΚΥΛΛΗΝΗ - ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ και ΚΥΛΛΗΝΗ - ΠΟΡΟΣ, για το διάστημα από 25-04-2013 έως 24-04- 2014, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου τέταρτου του ν. 2932/01 (ΦΕΚ 145 Α'), όπως ισχύει. Η γραμμή ΚΥΛΛΗΝΗ - ΠΟΡΟΣ εξυπηρετείτο, μέχρι 31-10-2013, από τα Ε/Γ - Ο/Γ πλοία της κοινοπραξίας πλοίων "ΙΟΝΙΑΝ ΡΕΚΚΙΕ5", ενώ στη γραμμή ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ - ΚΥΛΛΗΝΗ, δεν υπήρχαν δρομολογημένα πλοία.

2. Η Ανωτέρω δήλωση εξετάστηκε την 17-05-2013 από το Σ.Α.Σ., που γνωμοδότησε ομόφωνα θετικά για την ετήσια δρομολόγησή του (από 25-04-2013 έως 24-04-2014) στις γραμμές : α) ΚΥΛΛΗΝΗ - ΠΟΡΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ και β) ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ - ΚΥΛΛΗΝΗ, με πρόγραμμα δρομολογίων για το χρονικό διάστημα έως και 31-10-2013 και συγκεκριμένα τρία (03) έως τέσσερα (04) δρομολόγια, καθημερινά στη γραμμή ΚΥΛΛΗΝΗ - ΠΟΡΟΣ και ένα (01) δρομολόγιο, καθημερινά, στη γραμμή ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ - ΚΥΛΛΗΝΗ, ενώ για τη λοιπή περίοδο από 01-11-2013 έως 24-04-2014, τα αιτούμενα δρομολόγια θα εξετάζονταν σε επόμενη συνεδρίαση του Σ.Α.Σ., ώστε να συνεξεταστούν με το πρόγραμμα δρομολογίων των Ε/Γ - Ο/Γ πλοίων της κοινοπραξίας "ΙΟΝΙΑΝ ΡΕΚΚΙΕ5", για τα οποία είχαν υποβληθεί εμπρόθεσμες δηλώσεις δρομολόγησης (Διαδικασία Τακτικής Δρομολόγησης) στην ίδια γραμμή. Το πλοίο εκτέλεσε τα εγκεκριμένα του δρομολόγια από 25-04-2013 έως και σήμερα.

3. Με το από 03-10-13 αίτημα της η πλοιοκτήτρια εταιρεία του Ε/Γ - Ο/Γ "ΝΗΣΟΣ

ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ" αιτήθηκε για το χρονικό διάστημα από 01-11-2013 έως την 24-04-2014, την τροποποίηση των δρομολογίων, προκειμένου διακόψει την εκτέλεση τους στη γραμμή ΚΥΛΛΗΝΗ - ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ και αντί αυτού να εκτελεί δρομολόγια στις γραμμές : α) ΚΥΛΛΗΝΗ - ΠΟΡΟΣ, β) ΚΥΛΛΗΝΗ - ΖΑΚΥΝΘΟΣ και γ) ΚΥΛΛΗΝΗ - ΣΑΜΗ - ΙΘΑΚΗ. Επίσης το ίδιο πρόγραμμα δρομολογίων έχει αιτηθεί και για το χρονικό διάστημα έως και 31-10-2014, έχοντας υποβάλλει ήδη δήλωση δρομολόγησης στις γραμμές αυτές για την δρομολογιακή περίοδο από 01-11-2014 έως και 31-10-2015. Για τις γραμμές ΚΥΛΛΗΝΗ - ΠΟΡΟΣ και ΚΥΛΛΗΝΗ - ΖΑΚΥΝΘΟΣ, έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμες δηλώσεις (δρομολόγησης από την Κοινοπραξία "ΙΟΝΙΑΝ ΡΕΚΚΙΕ5", τον Ιανουάριο του 2013 προκειμένου να εκτελέσουν δρομολόγια στις γραμμές αυτές από 01-11-2013 έως 31-10-2014. Το ανωτέρω αίτημα της "ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΝ ΛΑΪΝΣ" εξετάστηκε την 15-10-2013, κατά τη συνεδρίαση του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (Σ.Α.Σ.), το οποίο γνωμοδότησε: α) κατά πλειοψηφία αρνητικά στο αίτημα της εταιρείας, β) ομόφωνα θετικά στην εκτέλεση δρομολογίων από 01-11-2013 έως 24-04-2014 στις γραμμές ΚΥΛΛΗΝΗ - ΠΟΡΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ και ΚΥΛΛΗΝΗ - ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ, σύμφωνα με τα τρέχοντα εγκεκριμένα δρομολόγια έως 31-10-2013, γ) ομόφωνα θετικά στη συνέχιση δρομολόγησης του πλοίου από 25-04-2014 στις γραμμές ΚΥΛΛΗΝΗ - ΠΟΡΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ, ΚΥΛΛΗΝΗ - ΖΑΚΥΝΘΟΣ και ΚΥΛΛΗΝΗ - ΣΑΜΗ - ΙΘΑΚΗ, με πρόγραμμα δρομολογίων που θα συνεχιστεί σε επόμενο Σ.Α.Σ., με αντίστοιχα αιτήματα ενδιαφερομένων εταιρειών και δ) ομόφωνα θετικά στην εκτέλεση δρομολογίων στη γραμμή ΚΥΛΛΗΝΗ - ΣΑΜΗ - ΙΘΑΚΗ, κατά το χρονικό διάστημα ακινησίας του Ε/Γ - Ο/Γ "ΕΠΤΑΝΗΣΟΣ", για την εξυπηρέτηση της ν. Ιθάκης, ήτοι από 01-11-2013 έως 31-12-2013, περίοδος κατά την οποία εν λόγω πλοίο δύναται να διακόψει προσεγγίσεις σε λιμένα Αργοστολιού.

4. Η εταιρεία "ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΝ ΛΑΪΝΣ" μετά την ανωτέρω Γνωμοδότηση επανήλθε αιτούμενη τη διατήρηση των γραμμών για τις οποίες δρομολογήθηκε, ήτοι α) ΚΥΛΛΗΝΗ - ΠΟΡΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ και β) ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ - ΚΥΛΛΗΝΗ, ελαττώνοντας τον αριθμό των εκτελούμενων δρομολογίων, ενώ αιτήθηκε όπως, πέραν των δρομολογίων στις γραμμές αυτές, εκτελεί καθημερινά δύο (02) δρομολόγια και στη γραμμή ΚΥΛΛΗΝΗ - ΖΑΚΥΝΘΟΣ, σύμφωνα με το διαλαμβανόμενο στο (α) σχετικό, ερώτημα. Συμπληρωματικά γνωρίζεται ότι για την εξυπηρέτηση της γραμμής ΚΥΛΛΗΝΗ -

ΖΑΚΥΝΘΟΣ κατά τη δρομολογιακή περίοδο 2013 - 2014 έχουν υποβληθεί, στην Υπηρεσία μας, εμπρόθεσμες δηλώσεις δρομολόγησης από την Κοινοπραξία Ε/Γ - Ο/Γ πλοίων "IONIAN PEKKIE5" προκειμένου τα Ε/Γ - Ο/Γ πλοία της να εκτελούν επί καθημερινής βάσεως, τρία (03) έως έξι (06) δρομολόγια, αναλόγως της χρονικής περιόδου».

A. Εφαρμοστέο δίκαιο:

1. Κοινοτικό δίκαιο

Ο Κανονισμός 3577/92/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών στις θαλάσσιες μεταφορές στο εσωτερικό των κρατών μελών (θαλάσσιες ενδομεταφορές – καμποτάζ) ορίζει τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

1. Από την 1η Ιανουαρίου 1993, εφαρμόζεται η ελεύθερη κυκλοφορία υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών εντός κράτους μέλους (θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ) για τους πλοιοκτήτες της Κοινότητας των οποίων τα σκάφη είναι νηολογημένα σε κράτος μέλος και φέρουν τη σημαία του, υπό τον όρο ότι τα σκάφη αυτά πληρούν όλες τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να εκτελούν ενδομεταφορές στο εν λόγω κράτος μέλος, περιλαμβανομένων και των σκαφών των νηολογημένων στο EURO5, αφότου το Συμβούλιο εγκρίνει το εν λόγω νηολόγιο. 2.....

Άρθρα 3., 4., 5.

Άρθρο 6

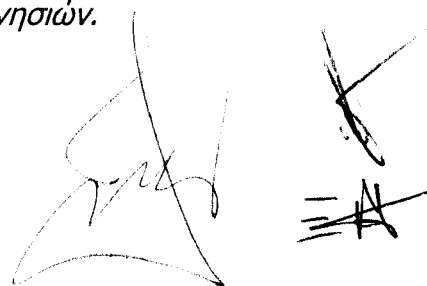
1. 2. Κατά παρέκκλιση, οι θαλάσσιες ενδομεταφορές μεταξύ λιμένων σε νησιά της Μεσογείου εξαιρούνται προσωρινά από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού έως την 1η Ιανουαρίου 1999.

3. Για λόγους οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, η παρέκκλιση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 επεκτείνεται στην Ελλάδα έως την 1η Ιανουαρίου 2004 για τακτικές γραμμές επιβατικών μεταφορών και πορθμείων και για μεταφορές που εκτελούν σκάφη κάτω των 650 GT».

2. Εσωτερικό δίκαιο

Ο νόμος 2932/2001 τιτλοφορούμενος «Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στις θαλάσσιες ενδομεταφορές» (Α' 145) ορίζει, πλην άλλων, τα εξής:

Άρθρο πρώτο: Θαλάσσιες μεταφορές από ή προς λιμένες νησιών.

1. Από την 1 η Νοεμβρίου 2002 είναι ελεύθερη η παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών που: α) παρέχονται έναντι αμοιβής από πλοιοκτήτη Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Ε. Κ.) και β) εκτελούνται μεταξύ λιμένων της ηπειρωτικής χώρας και νησιών ή μεταξύ λιμένων νησιών, από επιβατηγά και οχηματαγωγά πλοία, επιβατηγά ή φορτηγά, δρομολογημένα σε τακτική γραμμή επιβατικών μεταφορών και πορθμείων, καθώς και από πλοία που έχουν ολική χωρητικότητα μέχρι εξακόσιες πενήντα μονάδες υπολογισμού, εφόσον τα πλοία αυτά είναι νηολογημένα στην Ελλάδα ή άλλο Κράτος - Μέλος της Ε.Κ. και φέρουν τη σημαία του, 2., 3.

Άρθρο δεύτερο: «Κρατική εποπτεία και γενικοί όροι».

1. Η παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων ενδομεταφορών τελεί υπό την εποπτεία του κράτους, η οποία ασκείται από τους Υπουργούς Εμπορικής Ναυτιλίας και Αιγαίου,

2.,

3. Το κράτος, οι οργανισμοί διοίκησης και εκμετάλλευσης των λιμένων και οι οργανισμοί της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, μεριμνούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, τη λειτουργία και οργάνωση των λιμένων, καθώς και για την εξασφάλιση υπό συνθήκες ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού της παροχής ασφαλών, σταθερών, αξιόπιστων και ποιοτικών θαλάσσιων υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών, οχημάτων και εμπορευμάτων, της προστασίας των συμφερόντων του επιβατικού κοινού, της οικονομικής ανάπτυξης των νησιών, της συνοχής του νησιωτικού χώρου και της εδαφικής συνέχειας της χώρας,

4. Οι θαλάσσιες ενδομεταφορές τακτικών γραμμών εκτελούνται από επιβατηγά και οχηματαγωγά, επιβατηγά ή φορτηγά, πλοία που δρομολογούνται σε γραμμή ή γραμμές του ενδεικτικού γενικού δικτύου ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών που καλύπτει τους λιμένες όλων των νησιών.

Το δίκτυο καθορίζεται μέχρι 31 Οκτωβρίου εκάστου έτους με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, ύστερα από γνώμη του Σ.Α,Σ, και οι δρομολογιακές γραμμές διακρίνονται σε κατηγορίες ανάλογα με τη σημασία τους στις εσωτερικές και διεθνείς μεταφορές της χώρας, στη διοικητική διάρθρωσή της, στη διάταξη των λιμένων, τις ειδικές συνθήκες σε αυτούς και την ανάγκη εξασφάλισης τακτικής εξυπηρέτησής τους,

5., 6., 7.».

Άρθρο τρίτο: «Τακτική δρομολόγηση - Προϋποθέσεις».

1. Η δρομολόγηση επιβατηγού και οχηματαγωγού, επιβατηγού ή φορτηγού πλοίου γίνεται για περίοδο ενός έτους, που αρχίζει την 1η Νοεμβρίου (τακτική δρομολόγηση).

2. Για τη δρομολόγηση πρέπει:

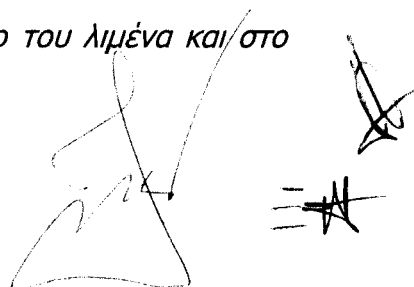
(Σημειώνεται ότι στη συνέχεια παρατίθενται οι μη ενδιαφέρουσες στην περίπτωση του ερωτήματος προϋποθέσεις που αφορούν το υπό δρομολόγηση πλοίο (ηλικία, ναυτιλιακά έγγραφα, πιστοποιητικά ασφαλείας κλπ) και τον πλοιοκτήτη (ποινική κατάσταση, εκπλήρωση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων, κάλυψη αστικής ευθύνης κλπ).....».

Άρθρο Τέταρτο: «Διαδικασία τακτικής δρομολόγησης».

1. Ο πλοιοκτήτης, προκειμένου να δρομολογήσει πλοίο ή πλοία, υποβάλλει στο Υπουργείο δήλωση, στην οποία αναγράφει τα δρομολόγια που θα εκτελεί σε συγκεκριμένη γραμμή ή γραμμές του δικτύου, τους λιμένες αφετηρίας, τελικού προορισμού και ενδιάμεσους, κατά σειρά προσέγγισης, τις ημέρες και ώρες απόπλου και κατάπλου του πλοίου από και σε αυτούς,.....

3. Η δήλωση δρομολόγησης υποβάλλεται μέχρι τη 31η Ιανουαρίου. Η αρμόδια Υπηρεσία μέχρι τη 10η Φεβρουαρίου εκδίδει δελτίο τύπου, το οποίο καταχωρίζεται σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες πανελληνίας κυκλοφορίας για τις δηλώσεις που έχουν υποβληθεί. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί μέχρι τη 20ή Φεβρουαρίου να συμπληρώσει ή να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει τη δήλωση του. Η αρμόδια υπηρεσία ανακοινώνει με την προαναφερόμενη διαδικασία τις τροποποιήσεις αυτές μέχρι την 28η Φεβρουαρίου. Μετά την 31η Μαρτίου ο Υπουργός ανακοινώνει στις αρμόδιες Λιμενικές Αρχές και στους φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων τη δήλωση δρομολόγησης πλοίου μαζί με τα δηλωθέντα προγράμματα εκτέλεσης δρομολογίων, εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της επόμενης παραγράφου. Η ανακοίνωση αυτή κοινοποιείται και στον ενδιαφερόμενο πλοιοκτήτη.

4. Το Υπουργείο μπορεί να τροποποιήσει στο αναγκαίο μέτρο τη δήλωση ως προς μεν τα στοιχεία των δρομολογίων, αν αιτιολογημένα κρίνεται: α) ότι οι συνθήκες σε λιμένα ή λιμένες δεν επιτρέπουν για λόγους ασφάλειας του πλοίου και τάξης στο λιμένα την εκτέλεση των δρομολογίων που ζητήθηκαν, β) ότι το πλοίο δεν μπορεί απρόσκοπτα να καταπλεύσει και να εκτελέσει τη μεταφορά σε συγκεκριμένο χώρο του λιμένα και/στο

χρόνο που δηλώνει και γ) ότι η συχνότητα των δρομολογίων ή ο προγραμματισμένος χρόνος διακοπής των δρομολογίων δεν ανταποκρίνεται στις πάγιες κατά τη διάρκεια της δρομολογιακής περιόδου ανάγκες τακτικής παροχής υπηρεσιών, ως προς δε το στοιχείο του ναύλου, αν αιτιολογημένα κρίνεται ότι η ανώτατη τιμολόγηση που προτείνεται, σύμφωνα με την παράγραφο 1, σε συγκεκριμένη σύνδεση είναι υπερβολική και αντίκειται στο δημόσιο συμφέρον.

Στις περιπτώσεις α` και β` καλούνται οι πλοιοκτήτες να προσαρμόσουν με συμφωνία τα δρομολόγια τους στις αναγκαίες χρονικές αποστάσεις για την επίλυση των προβλημάτων αυτών. Αν εντός πέντε (5) ημερών δεν επιτευχθεί συμφωνία, ο Υπουργός αποφασίζει για τις αναγκαίες μεταβολές των δρομολογίων κατόπιν σχετικής γνωμοδότησης του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (Σ.Α.Σ.).

5. Ο Υπουργός ανακοινώνει στις αρμόδιες Λιμενικές Αρχές και στους φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων τη δήλωση δρομολόγησης πλοίου επιβατηγού, επιβατηγού οχηματαγωγού ή φορτηγού οχηματαγωγού πλοίου που υποβάλλεται μετά την 31η Ιανουαρίου κάθε έτους μαζί με τα δηλωθέντα προγράμματα εκτέλεσης δρομολογίων, αν ύστερα από γνώμη του Σ.Α.Σ. κριθεί ότι:

α) πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου τρίτου και

β) ικανοποιούνται συγκοινωνιακές ανάγκες που δεν καλύπτονται από τα ήδη δρομολογημένα πλοία με τακτική δρομολόγηση ή με συμβάσεις του άρθρου όγδοου.

Η εκτέλεση των δρομολογίων είναι υποχρεωτική για ένα (1) έτος από τη δρομολόγηση στη συγκεκριμένη γραμμή ή γραμμές.

Μετά το πέρας του χρόνου αυτού και εφόσον ο πλοιοκτήτης έχει υποβάλει εμπρόθεσμα δήλωση δρομολόγησης, το πλοίο συνεχίζει τα δρομολόγια του, έως την έναρξη της επόμενης δρομολογιακής περιόδου, στη γραμμή ή γραμμές που είναι δρομολογημένο, ή στη γραμμή ή γραμμές της εμπρόθεσμης δήλωσης δρομολόγησης. Η συνέχιση των δρομολογίων γίνεται με απόφαση του Υπουργού μετά από αίτηση του πλοιοκτήτη και γνώμη του Σ.Α.Σ..

Για τις ανωτέρω δρομολογήσεις έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου έκτου.

6.

7. Ο πλοιοκτήτης υποχρεούται να εκτελεί τα δρομολόγια σύμφωνα με τους όρους των ανωτέρω πράξεων και συνεργαζόμενος με την αρμόδια Λιμενική Αρχή και τον οργανισμό

διοίκησης του λιμένα, να τα ανακοινώνει δημόσια με κάθε πρόσφορο μέσο και να πληροφορεί έγκαιρα το κοινό σχετικά με την εκτέλεσή τους.»

Άρθρο έκτο: «Εκτέλεση και διακοπή δρομολογίων».

1. Η εκτέλεση των δρομολογίων που ανακοινώνονται είναι υποχρεωτική.
2. Ο πλοιοκτήτης ή περισσότεροι πλοιοκτήτες από κοινού δεν μπορούν να μεταβάλουν μονομερώς τα δρομολόγια, ούτε τον προγραμματισμένο χρόνο διακοπής τους. Η μεταβολή των δρομολογίων επιτρέπεται αν υποβάλλουν σχετικό αίτημα και κριθεί, με απόφαση του Υπουργού, ύστερα από γνώμη του Σ.Α.Σ., ότι δεν διαταράσσεται η εξυπηρέτηση της γραμμής, ούτε δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος άλλων πλοιοκτητών, με την αποδοχή του αιτήματος. Η απόφαση του Υπουργού κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

3....

[Σημειωτέον ότι στις παραγράφους 3 έως και 7 του άρθρου έκτου ρυθμίζονται τα θέματα της διακοπής των δρομολογίων για ωρισμένους λόγους (ετήσια επιθεώρηση του πλοίου κ.λ.π.), τα οποία, όμως, δεν ενδιαφέρουν εν προκειμένω].....».

Τέλος, σύμφωνα με την 333.1/01/13/30-10-20013 (Β' 2769) απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση άρθρου πρώτου παρ. 4 εδ. β' ν. 2932/2001:

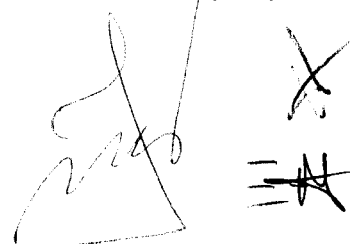
Άρθρο 1

1. Καθορίζουμε το ενδεικτικό γενικό δίκτυο ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών, το οποίο καλύπτει τους λιμένες των νησιών της χώρας, όπως καταγράφονται στο παράρτημα Α, για τη δρομολογιακή περίοδο από 01-11-2014 έως και 31-10-2015 και περιγράφεται στο παράρτημα Β.

2. Οι δρομολογιακές γραμμές διακρίνονται ενδεικτικά σε κύριες και τοπικές, ως κατωτέρω:

α) Κύρια γραμμή είναι εκείνη που συνδέει λιμένες της ηπειρωτικής χώρας με νησιωτικούς λιμένες ή λιμένες μεταξύ των νησιών που δεν ανήκουν στον ίδιο νομό και δεν είναι τοπική γραμμή.

β) Τοπική γραμμή είναι εκείνη που συνδέει λιμένες της ηπειρωτικής χώρας με νησιωτικούς λιμένες ή αποκλειστικά νησιωτικούς λιμένες που ανήκουν στον ίδιο νομό ή

απέχουν μεταξύ τους μέχρι τρία ναυτικά μίλια ή έχουν μικρότερη σημασία στο εσωτερικό δίκτυο θαλασσιών μεταφορών της χώρας, ανεξαρτήτως διοικητικής υπαγωγής τους.

Άρθρο 2

Οι δηλώσεις τακτικής δρομολόγησης που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο τέταρτο του Νόμου 2932/2001 (ΦΕΚ Α'/145/27-06-2001), όπως ισχύει, στις οποίες αναγράφονται τα δρομολόγια που θα εκτελεί το πλοίο συνήθως σε γραμμή ή γραμμές του δικτύου, κύριες ή τοπικές, διαμορφώνουν το ενδεικτικό γενικό δίκτυο ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών για τη συγκεκριμένη ετήσια δρομολογιακή περίοδο».

III. Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

1. Κατ' αρχάς, επί των εννοιών της τακτικής (εμπρόθεσμης και εκπρόθεσμης) δρομολόγησης, των δρομολογιακών γραμμών και του δρομολογίου, κατά τις προπαρατεθείσες διατάξεις, έγιναν, ομοφώνως, δεκτά τα εξής :

Τακτική δρομολόγηση συνιστά η δια δηλώσεως του πλοιοκτήτη, σύμφωνα με την περιγραφόμενη στο άρθρο τέταρτο του ν. 2932/2001 διαδικασία, ένταξη του πλοίου είτε σε δρομολογιακές γραμμές του ενδεικτικού γενικού δικτύου ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών, το οποίο καλύπτει τους λιμένες όλων των νήσων, όπως αυτό καθορίζεται από την αναφερομένη στο άρθρο δεύτερο παράγραφος 4 εδαφ. β' του ν. 2931/2001 απόφαση Υ.Ν.Α., είτε σε οποιαδήποτε, ελεύθερα διαμορφούμενη με τη δήλωση του πλοιοκτήτη, συγκεκριμένη δρομολογιακή γραμμή, χωρίς περιορισμούς, όσον αφορά τους επιλεγόμενους λιμένες. Στη δήλωση τακτικής δρομολόγησης, πλην άλλων, αναγράφονται τα δρομολόγια τα οποία θα εκτελεί το πλοίο (δηλαδή ο αριθμός τους), οι λιμένες αφετηρίας, τελικού προορισμού και ενδιάμεσοι κατά σειρά προσέγγισης και οι ημέρες και ώρες απόπλου και κατάπλου του πλοίου από και σε αυτούς. Τα στοιχεία της δήλωσης που προαναφέρθηκαν συνιστούν την έννοια του δρομολογίου, το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο της δηλωθείσας συγκεκριμένης δρομολογιακής γραμμής, η οποία δεν ταυτίζεται με την έννοια της δρομολογιακής γραμμής, παρά μόνο καθόσον αφορά τους λιμένες.

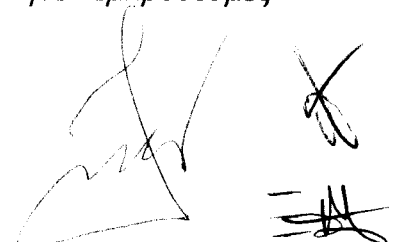
Ενόψει των ανωτέρω, η δυνατότητα υποβολής αίτησης μεταβολής των δρομολογίων η οποία προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου έκτου του ν.

2932/2001, υπό τις αναφερόμενες εις αυτήν προϋποθέσεις, αφορά είτε τη μείωση του αριθμού των δρομολογίων είτε την μη προσέγγιση δηλωθέντος λιμένος είτε την αλλαγή της σειράς προσέγγισης ή των ημερών και ωρών προσέγγισης του απόπλου και κατάπλου του πλοίου σε λιμένες της δηλωθείσας αρχικά δρομολογιακής γραμμής. Αντίθετα, αίτηση ή δήλωση για την εκτέλεση δρομολογίου σε νέα γραμμή του ενδεικτικού γενικού δικτύου ή σε γραμμή διαμορφωμένη κατ' ελεύθερη επιλογή του πλοιοκτήτη, μη δυναμένη να χαρακτηρισθεί ως μεταβολή στοιχείων του δρομολογίου σε αρχικά δηλωθείσα δρομολογιακή γραμμή, συνιστά, ανάλογα με τον χρόνο της υποβολής της και την δρομολογιακή περίοδο στην οποία αφορά, τακτική δήλωση εμπρόθεσμης ή εκπρόθεσμης δρομολόγησης και, εφόσον πρόκειται για τακτική εκπρόθεσμη, που διέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 5 άρθρου τέταρτου του ν. 2932/2001, ανακοινώνεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου στις αρμόδιες Λιμενικές Αρχές και στους φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων, αν ύστερα από γνώμη του Σ.Α.Σ. κριθεί ότι, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές τασσόμενες στις ίδιες ως άνω διατάξεις προϋποθέσεις ικανοποιούνται συγκοινωνιακές ανάγκες που δεν καλύπτονται από τα ήδη δρομολογημένα πλοία με τακτική δρομολόγηση ή με σύμβαση του άρθρου όγδοου δηλαδή με συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας.

2. Περαιτέρω, όμως, όσον αφορά στη δυνατότητα και τις συνέπειες της υποβολής δήλωσης εκπρόθεσμης δρομολόγησης πλοίου, το οποίο είναι ήδη δρομολογημένο ύστερα από δήλωση εκπρόθεσμης δρομολόγησης και σε άλλη γραμμή ή γραμμές, στις οποίες είναι δρομολογημένο άλλο πλοίο με τακτική εμπρόθεσμη δρομολόγηση, διαμορφώθηκαν δύο γνώμες:

A. Η γνώμη της πλειοψηφίας, η οποία απαρτίσθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Χριστόδουλο Μπότσιο, Θεόδωρο Ψυχογιό, Δημήτριο Χανή, Αικατερίνη Γρηγορίου, Ελένης Σβολοπούλου και Κων/να Χριστοπούλου (ψήφοι 5), στην οποία προσεχώρησε και η Πάρεδρος Ξανθή Μπασάκου (γνώμη χωρίς ψήφο), δέχθηκε τα εξής:

Ενόψει των όσων ήδη έγιναν ομοφώνως δεκτά, η διατύπωση του ερωτήματος περί δυνατότητας μεταβολής δρομολογίου πλοίου με *«τρόπο τέτοιο ώστε παράλληλα με την εκτέλεση των δρομολογίων του στη γραμμή ή γραμμές αυτές, να εκτελεί δρομολόγια και σε άλλη γραμμή ή γραμμές για την/ τις οποία/ες έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμες*

δηλώσεις δρομολόγησης (τακτική δρομολόγηση), από άλλες πλοιοκτήτριες εταιρείες και στις οποίες δεν είχε την δυνατότητα υποβολής εμπρόθεσμης δήλωσης λόγω μεθύτερης κτήσης του πλοίου», προφανώς μετά την 31^η Ιανουαρίου, πεπλανημένα υπολαμβάνει ότι πρόκειται περί μεταβολής δρομολογίου, ενώ πρόκειται περί εκπρόθεσμης δήλωσης του άρθρου τέταρτου, παράγραφος 5 του ν. 2932/2001, για την οποία ισχύουν τα ήδη λεχθέντα.

Περαιτέρω, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η οποία αποτέλεσε την αφορμή υποβολής του ερωτήματος, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 5/15-10-2013 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (Θέμα 5), το Συμβούλιο γνωμοδότησε αρνητικά για τη δρομολόγηση του πλοίου «ΝΗΣΟΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ» στη γραμμή Κυλλήνης – Ζακύνθου για το χρονικό διάστημα 1-11-2013 έως 24-4-2014, ενώ αντίθετα έκανε δεκτό το αίτημα αυτό για το διάστημα από 25-4-2014 μέχρι 31-10-2014, προφανώς κατ' εφαρμογή της διάταξης του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου τέταρτου του ν. 2932/2001, λόγω εμπρόθεσμης δήλωσης δρομολόγησης στην ως άνω γραμμή.

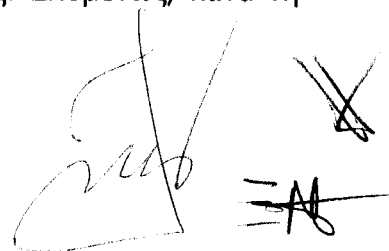
Η εκπρόθεσμη δήλωση δρομολόγησης αποτελεί δικαίωμα του πλοιοκτήτη, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος αφορώντες τη μη κάλυψη των συγκοινωνιακών αναγκών της συγκεκριμένης δρομολογιακής γραμμής από τα ήδη δρομολογημένα πλοία.

Απαγόρευση εκπρόθεσμης δήλωσης δρομολόγησης σε γραμμή, ενώ ήδη το συγκεκριμένο πλοίο έχει δρομολογηθεί και εκτελεί άλλη δρομολογιακή γραμμή κατόπιν εκπρόθεσμης δήλωσης, χωρίς να συνδέεται η απαγόρευση αυτή με λόγους δημοσίου συμφέροντος, (ότι δηλαδή ικανοποιείται η γραμμή πλήρως από τα ήδη δρομολογημένα πλοία) προσκρούει στην προβλεπόμενη τόσο από το άρθρο 1 του κανονισμού όσον και από το άρθρο πρώτο του ν. 2932/2001 ελεύθερη κυκλοφορία υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών.

Β. Η γνώμη της μειοψηφίας, η οποία απαρτίσθηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος, Αλέξανδρο Καραγιάννη, Αντιπρόεδρο ΝΣΚ και τη Νομικό Σύμβουλο του Κράτους Ευγενία Βελώνη (ψηφοί 2), δέχθηκε τα εξής:

Επί της κατ' άρθρο τέταρτο, παρ. 5 του ν. 2932/2001 τακτικής εκπρόθεσμης δρομολόγησης πλοίου, η δρομολογιακή περίοδος δεν είναι αυτή της τακτικής

εμπρόθεσμης δρομολόγησης (1-11 μέχρι και 31-10 του επομένου έτους), αλλά αφετηριάζεται από της κοινοποιήσεως της ανακοινώσεως στον πλοιοκτήτη και η εκτέλεση των δρομολογίων είναι υποχρεωτική επί ένα (1) έτος από τη δρομολόγηση στη συγκεκριμένη γραμμή ή γραμμές. Επομένως, στην περίπτωση της κατ' άρθρο τέταρτο, παρ. 5 του ν. 2932/2001 δρομολόγησης πλοίου, δεν είναι σύνομη η δρομολόγηση του αυτού πλοίου και εντός της υποχρεωτικής ετήσιας δρομολογιακής περιόδου του σε άλλη ή σε άλλες ή και σε άλλη ή και σε άλλες γραμμές, δηλαδή εκτός αυτών της αρχικής δρομολογήσεως, αλλ' ούτε και η διακοπή των δρομολογίων στη γραμμή ή στις γραμμές (σ όλες ή μερικές) της αρχικής δρομολογήσεως για λόγους μη σχετιζόμενους με αυτούς του άρθρου έκτου, παρ. 3 του ν. 2932/2001. Υπέρ της άποψης αυτής συνηγορεί και το γεγονός ότι, μετά την πάροδο του έτους και εφόσον ο πλοιοκτήτης έχει υποβάλει εμπρόθεσμη δήλωση δρομολόγησης, το πλοίο μπορεί να συνεχίσει τα δρομολογία του, έως την έναρξη της επόμενης δρομολογιακής περιόδου, είτε στη γραμμή ή γραμμές που είναι δρομολογημένο είτε στη γραμμή ή γραμμές της εμπρόθεσμης δρομολόγησης και μάλιστα όχι αυτοδικαίως, αλλά με απόφαση του Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του ΣΑΣ. Εκ τούτων συνάγεται ότι ο νομοθέτης απέβλεψε στον κανόνα της τακτικής εμπρόθεσμης δρομολόγησης, η οποία διασφαλίζει διαφανές πλαίσιο κανόνων υγιούς ανταγωνισμού και παρέχει πλήρη εικόνα των θαλασσιών υπηρεσιών. Η άποψη ότι η υποβολή νέας δήλωσης εκπρόθεσμης δρομολόγησης, για την εκτέλεση δρομολογίων σε άλλη ή και σε άλλη γραμμή ή γραμμές, εντός της υποχρεωτικής ετήσιας δρομολογιακής περιόδου, έχει την έννοια της νέας και επιτρεπτής δήλωσης τακτικής εκπρόθεσμης δρομολόγησης, άγει σε κατάλυση της τακτικής εμπρόθεσμης δρομολόγησης, διότι η νέα δήλωση αφετηριάζει νέα ετήσια υποχρεωτική εκτέλεση των δρομολογίων τόσο στη γραμμή ή γραμμές της αρχικής εκπρόθεσμης, όσο και στη γραμμή ή γραμμές της νέας τακτικής εκπρόθεσμης, πράγμα που αντιβαίνει στις διατάξεις του άρθρου τέταρτου, παρ. 5, εδ. δεύτερο και τρίτο και μπορεί να συνεπάγεται την αέναη δρομολόγηση του πλοίου, εκτός του κανόνα της τακτικής εμπρόθεσμης δρομολόγησης. Στις ίδιες διατάξεις αντιβαίνει η εν λόγω δήλωση και αν ήθελε θεωρηθεί τροποποιητική της αρχικής, διότι εντός της υποχρεωτικής ετήσιας δρομολογιακής περιόδου δεν είναι επιτρεπτή παρά μόνο η υποχρεωτική εκτέλεση των δρομολογίων στη συγκεκριμένη γραμμή ή γραμμές. Επομένως, κατά τη

Handwritten signature and initials in the bottom right corner of the page.

γνώμη της μειοψηφίας, η αναφερομένη στο ιστορικό γνωμοδότηση του ΣΑΣ είναι ορθή και σύννομη, στο δε ερώτημα, όπως αυτό εκτιμήθηκε και από την πλειοψηφούσα γνώμη, αρμόζει αρνητική απάντηση.

IV. Ενόψει όλων των ανωτέρω, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει, **κατά πλειοψηφία**, η απάντηση ότι, σε περίπτωση εκπρόθεσμης δήλωσης δρομολόγησης πλοίου σε συγκεκριμένη γραμμή, σύμφωνα με τη διάταξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου τετάρτου του ν. 2932/2001, αίτημα νέας δρομολόγησης σε διαφορετική γραμμή από την αρχικά δηλωθείσα, εφόσον εξακολουθεί να εξυπηρετείται αυτή (αρχική), δεν συνιστά μεταβολή του αρχικού δρομολογίου, αλλά νέα εκπρόθεσμη δήλωση, η οποία ανακοινώνεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου αρμοδίως, εφόσον δι' αυτής ικανοποιούνται συγκοινωνιακές ανάγκες που δεν καλύπτονται από τα ήδη δρομολογημένα πλοία με τακτική δρομολόγηση ή με σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας.

Θ Ε Ω Ρ Η Θ Η Κ Ε

Αθήνα, 6^η Δεκεμβρίου 2013

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Αλέξανδρος Καραγιάννης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

Χριστόφορος Μπότσιος
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Ξανθή Μπασάκου
Πάρεδρος ΝΣΚ